

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Indenrigs- og
Sundhedsministeriet

Enhed: SUNDJUR
Sagsbeh.: DEPMIAA
Koordineret med:
Sagsnr.: 2312684
Dok. nr.: 2856326
Dato: 16-10-2023

Kommissorium for Udvalget for en mere værdig død

Indledning

Vi skal alle igennem det før eller siden. Afskeden med en kær, et familiemedlem eller en god ven. Nogle bliver revet væk fra os, inden vi får sagt farvel. Andre sover stille ind med mulighed for indflydelse på afslutningen af livet. Døden kan også for nogle være en lettelse efter lang tid med smerter. Vi skal også alle selv igennem den sidste tid i livet på et tidspunkt. Og om det er os selv, eller dem der står os nær, så er vi optaget af, at det skal ske med værdighed.

Regeringen ønsker at starte en samtale med danskerne om en mere værdig død. En mere værdig død handler ikke kun om, hvordan vi kommer herfra, men også om omsorg i den sidste tid. Det bliver ikke en let samtale, men det er en samtale, der skal tages af hensyn til det enkelte menneskes selvbestemmelse.

Derfor har regeringen nedsat Udvalget for en mere værdig død, som skal moderere en kollektiv samfundsdebat.

Udvalgets formål og arbejde

Formålet med udvalget er at starte en samtale med danskerne om en mere værdig død med henblik på, at understøtte regeringens ønske om at skabe en dansk model for en mere værdig død i forlængelse af den tradition, som vi i Danmark har for pleje og behandling af palliative patienter. Samtalen om en mere værdig død vil blive en debat, hvor ét dilemma ofte vil åbne døren for et nyt. Alle perspektiver er berettigede og vigtige i en etisk debat som denne.

Udvalget for en mere værdig død skal skabe en debat med etiske overvejelser om, hvordan danskerne opfatter værdighed i livets sidste fase. Dilemmaer forbundet med livets sidste fase skal frem i lyset, så der sikres en nuanceret debat, hvor alle fremførte perspektiver bliver hørt. Udvalgets arbejde skal også afspejle, at ikke alle liv er ens, og at der er forskellige måder, vi kommer herfra. For der findes ikke én bestemt opskrift på livets afslutning, som passer til alle mennesker.

Det er vigtigt, at danskerne og deres synspunkter inddrages i debatten, og at etiske perspektiver afspejles. Forskellige danske værdier, som for eksempel selvbestemmelse, fællesskab og familie, skal indgå i debatten. Udvalget skal sørge for at få danskerne i tale og understøtte danskernes meningsdannelse.

I oktober 2023 udsendte Det Etske Råd en udtalelse om dødsbistand. Udvalget skal inddrage Det Etske Råds udtalelse i den verserende debat om en assisteret afslutning på livet, samt anvende den til at kvalificere og befordre den kommende offentlige debat om emnet.

Udvalget skal i sit arbejde inddrage de juridiske og sundhedsfaglige konsekvenser af mulige tiltag i forlængelse af den allerede eksisterende praksis for pleje og behandling af palliative patienter.

Udvalgets arbejde skal munde ud i et refleksionsoplæg til regeringen om danskernes forståelse af en værdig død ved de forskellige måder, som livet kan afsluttes på. Udvalgets refleksioner skal favne danskernes holdning til både en naturlig død og en assisteret afslutning på livet med henblik på, at inddrage danskernes holdning i refleksionsoplægget.

Udvalgets arbejde skal dermed hjælpe til at nuancere regeringens beslutningsgrundlag for en dansk model for en mere værdig død.

Organisering

Udvalget for en mere værdig død er sammensat af 10 personer, som er udpeget af indenrigs- og sundhedsministeren. Kathrine Lilleør er udpeget som formand for udvalget.

Udvalget består af både fagfolk og lægfolk. En række af medlemmerne er eksperter og praktikere, der har viden om og praktisk erfaring med den sidste tid inden for forskellige områder. Udvalget består endvidere af en række lægfolk, som har personlig erfaring med livets sidste tid eller som på anden måde repræsenterer den danske befolkning.

Ved udvælgelsen af udvalgsmedlemmer er der lagt vægt på en sammensætning, der sikrer kompetencer inden for sundhedsområdet, ældreområdet samt det åndelige, filosofiske og/eller sociale perspektiv. Ved sammensætningen er der endvidere lagt vægt på, at udvalget besidder indsigt i danskernes holdninger, f.eks. som pårørende eller gennem anden personlig erfaring med livets sidste tid.

Medlemmerne skal bidrage med forskellige perspektiver på en mere værdig død og dermed sikre en nuanceret debat, der afspejler, at alle liv ikke er ens. Medlemmerne skal desuden bidrage med samfundsdebatteende inputs og dermed understøtte en bred offentlig debat i samfundet.

Udvalget er sammensat ud fra følgende:

- Medlemmer med sundhedsmæssig erfaring med livets sidste tid inden for det somatiske eller psykiatriske område
- Medlemmer med erfaring inden for ældreområdet
- Medlemmer med erfaring med livets sidste tid af åndelig, filosofisk eller social karakter
- Medlemmer som repræsenterer den danske befolkning, f.eks. pårørende eller andre med personlig erfaring med livets sidste tid

Udvalget sekretariatsbetjenes af Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Proces

Udvalget skal gennemføre sit arbejde inden for et år. Det forventes således, at udvalget vil afslutte sit arbejde med et refleksionsoplæg om danskernes forståelse af en værdig død ved de forskellige måder, som livet kan afsluttes på, i 2. halvår 2024. Refleksionsoplægget skal hjælpe til at nuancere regeringens beslutningsgrundlag for en dansk model for en mere værdig død.